

Κάποτε τα πράγματα ήταν ανάποδα. Ο Christopher Hitchens στο Hitch 22, το περιγράφει αδρά. Στο πέμπτο κεφάλαιο του αυτοβιογραφικού του βιβλίου, με τίτλο: «θραύσματα εκπαίδευσης» κάνει λόγο για «αληθινή κόλαση», για «τυραννία» και «συστηματική κακοποίηση». Με αυτούς τους χαρακτηρισμούς περιγράφει την εκπαίδευση των χρόνων του και την τραυματική σχέση με τους καθηγητές, αλλά και με κάποιους από τους συμμαθητές του.

Μολοντούτο, ο συγγραφέας, ομολογεί στο τέλος του κεφαλαίου ότι παρά τις βαναυσότητες και την βιαιότητα, η εμπειρία ήταν χρήσιμη και διδάχθηκε ότι «δεν ήταν το μοναδικό βότσαλο στην ακρογιαλιά». Αν και αμφίσημη τούτη η εκτίμηση, μας παρουσιάζει έναν κόσμο άγνωστο σε νεαρές ηλικίες και αρκετά οικείο στις μεγαλύτερες.

Αν υποθεθεί λοιπόν, ότι πριν μισό αιώνα και βέβαια ακόμα παλιότερα, υπήρχε κατάχρηση αυστηρότητας και ένας στείρος συντηρητισμός από καθηγητικής πλευράς, στις μέρες μας ζούμε μια ανάποδη εικόνα, όπου την αυθαιρεσία την ασκεί η διδασκόμενη πλευρά, συχνά συνεπικουρούμενη, από τους γονείς της, όταν αυτοί είναι παρόντες.

Αυτό είναι το θέμα του Detachment. Μας μεταφέρει στα σχολεία της Αμερικής μας ξεναγεί στον κόσμο τους και στον τρόπο λειτουργίας τους. Ο πρωταγωνιστής είναι ένας καθηγητής μονήρης που μεταφέρει βαθιά τραύματα από την παιδική ηλικία του. Προσπαθεί να παραμένει αλώβητος από συναισθηματικές λειτουργίες. Κατοικεί μόνος, προτιμά να είναι αναπληρωτής ώστε να γυρίζει από σχολείο σε σχολείο, να είναι αποστασιοποιημένος από κάθε δέσμευση.

Οι συνθήκες στο σχολείο είναι άσχημες στα όρια του εφιαλτικού. Απουσία γονικού ενδιαφέροντος, κάθε είδους βία και μια ανεξάντλητη, πολύ πολύ χαμηλού επιπέδου, αμφισβήτηση από την μαθητική πλευρά.

Ο σκηνοθέτης Tony Kaye (American History X), αφηγείται με τολμηρό κινηματογραφικό στυλ, με μονολόγους του άξιου πρωταγωνιστή του Adrien Brody, με κινούμενα σκίτσα, με επεξεργασμένα φλας μπακ και γενικά με μια ζωντανή πρακτική.

Εκθέτει το σύστημα, θέτει τα προβλήματα και καταθέτει μια μελαγχολική άποψη, πολύ συχνά συνοδευόμενη από νότες πιάνου. Δεν συνάγεται ιδιαίτερη αισιοδοξία από το πόνημά του, υπάρχουν όμως νησίδες ανθρωπιάς από τις οποίες κρατιέται ο θεατής.